

Atlas brengt cultuurhistorische elementen Duin- en Bollenstreek in beeld

“Over enkele jaren wandelen we door de Bollenstreek, terwijl een mobieltje informatie geeft over de bollencultuur, herstelde lanen en heggen en interessante bollenschuren en andere cultuurhistorische elementen.” Voor Pieter van Vree, Jan Hoogeveen en Rob Arnold is dat geen fictie, maar feit. Via het *Cultuurhistorisch Genootschap* (CHG) zijn zij nauw betrokken bij het *Landschapsbeleidsplan Duin- en Bollenstreek* (LBP), waarvan de uitvoering ten einde loopt. Na diverse landschapsprojecten en een inventarisatie van de bollenschuren resteert nog het opstellen van een cultuurhistorische atlas. Deze wordt gefinancierd door het Hoogheemraadschap van Rijnland, Holland Rijnland en POP (zie pagina 2).

Foto: Rob Arnold en Pieter van Vree van het Cultuurhistorisch Genootschap Duin- en Bollenstreek en Jan Hoogeveen van de ALNV Geestgrond.

Hoogeveen: “Als alle projecten zijn afgerond, en ook het wandelnetwerk is aangelegd, is het nog slechts een kwestie van de technieken koppelen. Maak een foto van een interessante bollenschuur en je mobieltje vertelt je alles over de historie en de bollenteelt. Dat klinkt als toekomstmuziek, maar als ik zie hoe

ik nu al met bedrijven in Azië communiceer, duurt dat niet lang meer.” “Het opstellen van de Cultuurhistorische Atlas van de Duin- en Bollenstreek wordt nog een hele klus,” verwacht CHG-voorzitter Van Vree. “We doen dit namelijk geheel met vrijwilligers. De informatie is er, maar die moet op één punt worden samengebracht. We werken hiervoor samen met de twintig cultuurhistorische clubs in de zes bollengemeenten. We willen ook individuele verzamelaars benaderen. Landschapsbeheer Zuid-Holland ondersteunt ons hierbij. Over twee jaar moet alles klaar zijn. Dan hebben we naast het landschap alle bijzondere watergangen, sluisjes, kerkepaden, kwakels, bosjes, en zelfs stations beschreven, gefotografeerd en vastgelegd in een database, die je kunt raadplegen via internet.” “We hebben bewust gekozen voor een digitale atlas, zodat we de informatie eenvoudig kunnen bijwerken en openbaar maken,” vult Arnold

aan. “Bijzonder is ook dat we aan elk element een waardering koppelen. Hiermee wordt de atlas voor overheden een belangrijk instrument om te bepalen of iets in stand moet blijven. Voor bewoners is het vooral interessant om te zien wat er allemaal in de streek is te vinden.”

Groen

Hoogeveen is als voorzitter van de Agrarische Natuur- en Landschapsvereniging (ALNV) Geestgrond nauw betrokken bij de groenprojecten van het LBP. “Onder het motto ‘Bollenstreek Mooi Landschap’ doen we verschillende projecten, waarbij tot nu toe op ruim 50 plaatsen in totaal 8 kilometer haag, 2.700 m² houtsingel en 500 bomen zijn geplant. De eerste ronde verliep moeizaam door complexe subsidieregels en de kosten voor de deelnemers. Onder toenmalig portefeuillehouder Hans Horlings van Holland Rijnland hebben we samen met Landschapsbeheer Zuid-Holland een tweede ronde gestart, waaraan de regio 400.000 euro heeft bijgedragen. Belangstellenden konden gratis deelnemen, maar moesten wel zorgen voor het langetermijnbeheer. Het project werkte goed en nu er resultaat zichtbaar is, inspireert dat anderen om ook aan de slag te gaan. In de derde ronde, waarvoor ook de provincie een Europese POP-subsidie (zie p. 2) heeft verstrekt, werken we nu al met 37 deelnemers. Het project is niet alleen goed voor het landschap, maar ook voor het imago van de bollensector. Ondernemers laten zien dat ze zich verantwoordelijk voelen voor hun werkgebied.”

Erfgoed

Het inventariseren van de bollenschuren is het werk van de gelijknamige projectgroep, die sinds vorig jaar verder gaat als *Werkgroep Bollen-erfgoed* van het Cultuurhistorisch Genootschap. “We hebben een representatieve regionale collectie samenge-

steld van bollenschuren waarvan wij vinden dat ze het behouden waard zijn,” aldus Arnold. Holland Rijnland heeft de *Regionale Collectie Bollenschuren* in februari 2006 vastgesteld als onderdeel van de *Nota Regionaal Bollenschurenbeleid*. Nu de lijst klaar is leggen we ons toe op de advisering rond de herbestemming van bollenerfgoed, zoals het ombouwen van bollenschuren tot woningen. Hierbij werken we nauw samen met gemeenten, omdat die de bestemmingen van de panden moeten wijzigen. Voor het samenstellen van de lijst en het uitgeven van twee boeken hebben we subsidie ontvangen, maar op dit moment zijn onze middelen uiterst beperkt. We hopen dat we enkele grote bedrijven kunnen strikken om ons te steunen. Het blijft nodig om voortdurend de aandacht te vestigen op het bollenerfgoed, want als niemand dat doet, stort dat letterlijk in.”

Bewust

Hoogeveen meent dat de inspanningen in het kader van het LBP Duinen Bollenstreek effect hebben gehad. “Het landschap is op vele plaatsen verbeterd. Streekeigen beplanting is teruggekeerd en lelijke nieuwbouwoordsen zijn ‘ingepakt’ met groen. Daarnaast zijn gemeenten en inwoners zich bewust geworden van de bijzondere karakteristiek van de streek. Er wordt sneller gereageerd op bepaalde ontwikkelingen. De tijd dat waardevolle bollenschuren werden afgebroken is voorbij.”

Van Vree denkt dat door de samenwerking met de organisaties van het CHG Duin- en Bollenstreek hun stem beter wordt gehoord. “Gemeenten vragen ons advies en nemen dat over, ook als het niet direct in hun belang is. We hebben ook zienswijzen ingediend op de plannen voor de Greenport en laten onze stem horen bij de

projecten van de Greenport Ontwikkelingsmaatschappij. Het maakt duidelijk dat ook de overheid meer oog heeft voor landschap en cultuur.” ■

■ In 1998 heeft het Algemeen Bestuur van het voormalig *Samenwerkingsorgaan Duin- en Bollenstreek* het *Landschapsbeleidsplan Duin- en Bollenstreek* vastgesteld. In 2004 is dit plan overgenomen door Holland Rijnland. Meer info op www.hollandrijnland.net, knop *Ruimtelijke Agenda > Natuur en landschap > Landschapsbeleidsplan Duin- en Bollenstreek*. Zie ook het kaartje op pagina 5.

Het *Cultuurhistorisch Genootschap (CHG) Duin- en Bollenstreek* zet zich in voor behoud en bescherming van het unieke karakter van de Duin- en Bollenstreek. Bij het CHG zijn nagenoeg alle cultuurhistorische verenigingen, stichtingen, musea, landgoederen en kastelen in de Duin- en Bollenstreek aangesloten. De organisatie is gevestigd in Lisse. Meer info en aanmelding voor medewerking aan de cultuuratlas: www.chg-duinenbollenstreek.nl. ■